

Skupna obrazložitev k predlogom soglasij:

Izvršni svet ugotavlja, da so bili srednjeročni plani v javni razpravi v preteklem letu in sprejeti v skupščinah posameznih SIS do 25. 12. 1981. Plani občinskih skupnosti socialnega skrbstva, otroškega varstva in skupnosti za zaposlovanje so bili obravnavani tudi v občinski skupnosti socialnega varstva, ki je srednjeročne plane usklajevala na svoji seji v letu 1981.

Izvršni svet nadalje ugotavlja, da so srednjeročni plani SIS usklajeni s 118. in 119. členom Zakona o družbenem planiranju in družbenem planu SRS ter z družbenim planom občine Ljubljana-Šiška za obdobje 1981—1985 in se dejansko že izvajajo drugo leto tekočega srednjeročnega obdobja. Zato izvršni svet predlaga skupščini občine Ljubljana-Šiška, da sprejme sklepe o soglasju k navedenim srednjeročnim planom citiranih SIS družbenih dejavnosti občine Ljubljana-Šiška.

Izvršni svet

Osnutek

Na osnovi 2. člena Družbenega dogovora o spomenikih revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje na območju ljubljanskih občin (Ur. l. SRS, št. 33/81) sklepa:

Skupščina občine Ljubljana-Šiška in organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, hišni sveti, društva, mladinske organizacije v krajevnih skupnostih, delovni ljudje in občani kot oskrbniki spomenikov revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje na območju občine Ljubljana-Šiška

SAMOUPRAVNI SPORAZUM o prevzemu skrbi za varstvo, vzdrževanje in obnavljanje spomenikov revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje na območju občine Ljubljana-Šiška

1. člen

Namen samoupravnega sporazuma je

— da se trajno ohranijo v prvotni obliki vsi spomeniki in druga obeležja NOB in socialistične izgradnje na območju občine Ljubljana-Šiška, kot počastitev tistih borbentnih in revolucionarnih vrednot, zaradi katerih so bili postavljeni, kot trajna vzpodbuda negovanja tradicij NOB in kot estetska vrednota v okolju,

— da se zagotovi njihovo redno varstvo, vzdrževanje in obnavljanje.

2. člen

Za realizacijo tega sporazuma in iz njega izhajajočih nalog so odgovorni Skupščina občine, Odbor udeležencev družbenega dogovora v občini (v nadaljnjem besedilu Odbor udeležencev), komisije za varstvo spomenikov revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje pri svetih krajevnih skupnostih in oskrbniki.

3. člen

Skupščina občine:

— sprejema letne in srednjeročne programe varstva spomenikov revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje,

— zagotavlja ustrezna sredstva za urejanje, vzdrževanje in večja obnovitvena dela na spomenikih, za katere je po tem sporazumu prevzela naloge oskrbnika ter del sredstev za izvedbo večjih obnovitvenih del na spomenikih, ki so v skrbi krajevnih skupnosti in presegajo njihove finančne možnosti.

4. člen

Občinski upravni organ, pristojen za družbene dejavnosti:

— pripravi program del na spomenikih na predlog KS in oskrbnikov in ga predloži v obravnavo Odboru udeležencev v občini,

— skupaj z Ljubljanskim regionalnim zavodom za spomeniško varstvo izvaja letne in srednjeročne programe vzdrževanja in obnavljanja spomenikov,

— skrbi, da podpisniki tega sporazuma oziroma skrbniki izvršujejo sprejete programe varstva spomenikov ter druge naloge, ki so jih prevzeli, ter obvešča Odbor udeležencev,

— vodi evidenco in hrani dokumentacijo o vseh spomenikih revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje na območju občine, vodi evidenco oskrbnikov in njihovih nalog,

— pripravlja in vodi mapo zemljiško-knjižnih in drugih dokumentov v zvezi z lastništvom zemljišča in stavb, na katerih so postavljena obeležja in spomeniki,

— pripravlja gradivo za Skupščino občine in Odbor udeležencev ter izvršuje njune odločitve.

5. člen

Odbor udeležencev družbenega dogovora v občini:

— organizira komisije za varstvo spomenikov pri svetih Krajevnih skupnostih in z njimi sodeluje,

— pravočasno izdela letni in srednjeročni program varstva spomenikov,

— obravnava predloge skupnih letnih in srednjeročnih programov, daje o njih pripombe in mnenja ter jih posreduje v sprejem Skupščini občine,

— zagotavlja, da so podpisniki oziroma oskrbniki pravočasno obveščeni o sprejetih letnih in srednjeročnih programih, ki se objavijo v občinskem glasilu,

— opozarja podpisnike in oskrbnike, da opravljajo prevzete dolžnosti po družbenem dogovoru in tem sporazumu ter predlaga ustrezne ukrepe,

— skrbi, da se utrdi borbena in revolucionarna, etična in solidarnostna zavest mladine in vseh občanov do teh revolucionarnih in kulturnih vrednot.

6. člen

Komisija za varstvo spomenikov v krajevni skupnosti združuje oskrbnike, delegate krajevnih skupnosti, krajevno konferenco SZDL, ZZB NOV, ZSMS in delegacije za samoupravno interesno kulturno skupnost v KS. Za svoje delo je odgovorna svetu krajevnih skupnosti.

7. člen

Komisija za varstvo spomenikov v KS:

— vodi evidenco spomenikov revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje na območju KS in seznam oskrbnikov,

— pripravlja predloge letnih in srednjeročnih programov urejanja in vzdrževanja spomenikov,

— skrbi, da so spomeniki urejeni in vzdrževani in opozarja oskrbnike na njihove dolžnosti,

— skupaj s svetom KS skrbi, da se občani seznajajo s programi urejanja obstoječih spomenikov in o načrtih za postavitev novih spomenikov,

— skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami v KS organizira aktivnosti za dvig borbene in revolucionarne, etične in solidarnostne zavesti krajanov in zlasti mladine.

8. člen

Oskrbniki spomenikov revolucionarnega gibanja NOB in socialistične izgradnje so lahko Skupščina občine, organizacije združenega dela, KS in druge samoupravne organizacije in skupnosti, hišni sveti, društva, mladinske organizacije v KS, delovni ljudje in občani.

9. člen

Svojstvo oskrbnika in prevzem nalog oskrbnika nastopi s podpisom tega sporazuma in določitvijo spomenika, za katerega prevzame skrb urejevanja, vzdrževanja in varstva po tem sporazumu.

10. člen

Urejanje, vzdrževanje in varstvo zajema spomenik ali drugo obeležje NOB z njegovo neposredno okolico in mora biti v skladu z družbenim dogovorom, tem Sporazumom in sprejetimi letnimi ter srednjeročnimi programi vzdrževanja spomenikov in drugih obeležij NOB.

11. člen

Naloge oskrbnikov so predvsem:

— ohraniti prvotno obliko spomenikov in drugih obeležij NOB z njihovo okolico,

— zagotoviti pravočasno kamnoseško čiščenje spomenikov ali kakšno drugačno strokovno čiščenje ter obnovo črk,

— redno vzdrževanje čistoče okolja spomenikov in strokovno urejanje zelenic, nasadov in peskovnih delov okolja, nadomeščanje rastlin, obrezovanje grmovnic in dreves in podobno,

— skrb za lepši izgled okolja spomenika ob vseh državnih in krajevnih praznikih in na dan, ki je pomnik za njegovo postavitev,

— zagotavljajo potrebna sredstva za te in druge naloge, ki so določene s sprejetimi letnimi programi vzdrževanja spomenikov,

— sodelujejo in obveščajo Odbor udeležencev in komisijo za varstvo spomenikov v KS o izvršitvi letnega programa, urejanja in vzdrževanja spomenikov in predlagajo program del za naslednje leto,

— da s svojim delom razvijajo zavest med delovnimi ljudmi in občani o pomenu spomenikov revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje.

12. člen

V primeru, da nastane med oskrbnikom in lastnikom zemljišča ali stavbe, na kateri je postavljen ali pritrjen spomenik ali drugo obeležje NOB, spor, ali da nastane na samem spomeniku okvara, ki presega meje rednega vzdrževanja, zlasti pa, če je z okvaro okrnjena umetniška vrednost ali ogrožena varnost spomenika, mora oskrbnik o tem takoj obvestiti občinski upravni organ za družbene dejavnosti, da s tem v zvezi pokrene postopek.

13. člen

Stroške rednega urejanja in vzdrževanja spomenikov in drugih obeležij NOB in njihove neposredne okolice krijejo oskrbniki iz za to namenjenih sredstev. V primeru, da stroški večjih vzdrževalnih in obnovitvenih del presegajo možnosti enega oskrbnika, lahko le-ta s posebnim sporazumom ali pogodbo poveže več organizacij in skupnosti, ki so navedene v 8. členu tega sporazuma, da si med seboj sporazumno porazdelijo te stroške.

Predlog za tak sporazum oziroma pogodbo da oskrbnik občinskemu upravnemu organu za družbene dejavnosti, ki pripravi vse potrebno za podpis takega sporazuma oziroma pogodbe.

14. člen

Sestavni del tega samoupravnega sporazuma je seznam spomenikov revolucionarnega gibanja NOB in socialistične izgradnje v občini.

15. člen

Ta samoupravni sporazum začne veljati, ko ga podpišejo najmanj polovica udeležencev in se objavi v Občinskem glasilu.

Obrazložitev:

Da bi uresničili z Družbenim dogovorom določene naloge o podružabljanju skrbi in varstva spomenikov naše NOB in socialistične izgradnje, zagotovili njihovo redno urejanje, vzdrževanje, obnovo in varstvo ter s tem trajno ohranili njihovo prvotno podobo v počastitev tistih borb in revolucionarnih vrednot, zaradi katerih so bili postavljeni, je Odbor udeležencev družbenega dogovora o spomenikih revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje v občini Ljubljana-Šiška skupaj s Komitejem za družbene dejavnosti pripravil osnutek Samoupravnega sporazuma o prevzemu skrbi za varstvo, vzdrževanje in obnavljanje spomenikov revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje na območju občine Ljubljana-Šiška. Osnutek Sporazuma dajemo v razpravo vsem temeljnim in drugim organizacijam združenega dela in delovnim skupnostim, samoupravnim interesnim in drugim skupnostim, krajevnim skupnostim, družbenopolitičnim in drugim organizacijam, hišnim svetom, društvom in vsem drugim v občini, ki bi lahko in bodo prevzeli s tem samoupravnim sporazumom določene naloge oskrbnika za posamezne spomenike in spominska obeležja na območju občine oziroma posamezne KS.

Javna razprava o predloženem osnutku samoupravnega sporazuma traja do 31. marca 1982. Pripombe, predloge sprememb in dopolnitev ter stališča se pošiljajo Odboru

udeležencev družbenega dogovora v občini Ljubljana-Šiška, Celovška 135.

V času javne razprave naj bi KS tudi opravile potrebne dogovore z vsemi tistimi, ki po 8. členu samoupravnega sporazuma lahko prevzamejo dolžnosti oskrbnika enega ali več spomenikov oz. spominskih obeležij. V KS naj bi v tem času tudi ustanovili komisijo za varstvo spomenikov revolucionarnega gibanja, NOB in socialistične izgradnje.

Prav tako pa bi morale organizacije in skupnosti ter drugi potencialni in sedanji oskrbniki iz 8. člena samoupravnega sporazuma stopiti v stik s KS in izraziti svojo pripravljenost za prevzem dolžnosti oskrbnika.

**Komite za družbene dejavnosti
občine Ljubljana-Šiška
Odbor udeležencev družbenega dogovora
o spomenikih revolucionarnega gibanja,
NOB in socialistične izgradnje v občini**

Informacija o izvajanju družbenega dogovora o urejanju, vzdrževanju in varstvu spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB

1. Družbeni dogovor izvaja Skupščina občine prek Odbora podpisnikov družbenega dogovora v občini, ki je delegatsko sestavljen in šteje 15 članov. Odbor podpisnikov se je v letu 1981 sestel trikrat, pri čemer so bile na dnevnem redu vedno tekoče naloge, kakor tudi vprašanje premoženjsko-pravnih razmerij v zvezi s spomeniki. V občini je 40 spomenikov, pri katerih je potrebno urediti pravna razmerja. Odbor podpisnikov je pričel reševati ta razmerja v KS Gameljne-Rašica s sodelovanjem predstavnika Ljubljanskega regionalnega zavoda za spomeniško varstvo, ki je podal strokovno mnenje glede obsega funkcionalnega zemljišča pri spomenikih. K reševanju teh vprašanj je potrebno pritegniti tudi geometra zaradi odmere funkcionalnega zemljišča. S tem v zvezi bo potrebno v komiteju pripraviti izjave o odstopu zemljišč ali o soglasjih oziroma ustrezne pogodbe, ki bodo sposobne za vpis v zemljiško knjigo. Reševanje teh vprašanj se bo nadaljevalo spomladi, ker je za vsak spomenik potreben ogled na terenu.

Na svoji zadnji seji dne 10. 12. 1981 je Odbor podpisnikov sprejel program dela in predlog finančnega načrta za leto 1982. Za vzdrževanje in obnovo spomenikov je planiral 500.000 din in za postavitev novih spomenikov ravno tako 500.000 din.

2. V občini Šiška je 145 spomenikov, spominskih plošč in obeležij NOB in socialistične revolucije. Naloge v zvezi z varstvom in obnavljanjem spomenikov se opravljajo na podlagi letnega programa, ki ga sestavi Komite za družbene dejavnosti in Odbor podpisnikov družbenega dogovora na podlagi KS.

Za leto 1981 je bilo v proračunu občine postavka 07 zagotovljenih 600.000 din za urejanje in varstvo spomenikov ter na postavki 04 450.000 din za postavljanje novih spomenikov.

Ta sredstva so bila v letu 1981 porabljena za sledeče spomenike:

1. Postavka 07 — vzdrževanje, urejanje in obnova grobišč borcev in spomenikov NOB in socialistične izgradnje

— za obnovo spomenikov v KS Gameljne-Rašica in sicer:

Rašica

Rašica stolp

Spominska plošča na hiši Kos

Spominska plošča na hiši Berčič

Spominska plošča na domu Staneta Kosca

..... 39.840 din

— za obnovo spomenikov in spominskih plošč po pogodbi s kamnosekom

Jankom Černetom:

Spominska plošča Tonetu Čufarju v Šentvidu

Spomenik svobodi na Celovski 150

Spominska plošča Darku Marušiču-Blažu,

Korotanska 14

Spominska plošča Rdeči prapor na Zapuški 23

Spominska plošča Milanu Mravljetu v Podutiku
Spomenik kurirjem Dolomitskega odreda
v Podutiku
Spominska plošča pri spomeniku talcem
v Šentvidu

.....	185.305 din
— za restavriranje:	
Spomenika padlim SKOJ-ovcem v Žibertovi ulici 27	
Spomenika Kurirček na Toškem čelu	51.768 din
— za ureditev bunkerja in zemljanke na Toškem čelu v KS Podutik	150.000 din
— za vzdrževanje in obnavljanje spomenikov v KS Dravljce	55.000 din
— za postavitev in ureditev okolice spomenika maršala Tita	10.474,65 din
— najemnina za vzdrževanje grobišč na pokopališču Dravljce in Šentvid	7.976,50 din

II. Postavka 04 — negospodarske investicije

— za postavitev spomenika padlim borcem v NOB v KS Vižmarje-Brod	100.000 din
— za ureditev spominske sobe narodnega heroja Franca Rozmana-Staneta v Pirničah	200.000 din
— za sofinanciranje postavitve doprsnega kipa Marjani Draksler	20.000 din

V programu za leto 1981 je bila dokončna ureditev in obnovitev spominske sobe narodnega heroja Franca Rozmana-Staneta v Pirničah in obnovitev bunkerja in zemljanke na Toškem čelu. Zaradi nerešenih pravnih vprašanj s prizadetimi lastniki in zaradi pomanjkanja zanimanja krajevnih dejavnikov ni prišlo do realiziranja tega v letu 1981. Koncem leta je KDD uspel dobiti soglasje lastnika za ureditev spominske sobe narodnega heroja Franca Rozmana-Staneta. Za obnovo bunkerja in zemljanke pa bo vprašanje za lastnikom rešeno v letu 1982. Za oba objekta so že v izdelavi načrti, ki bodo predvidoma izdelani do konca februarja, tako da bo spomladi takoj možen začetek del.

3. Na podlagi zakona o grobiščih in grobovih borcev (Ur.l. SRS, št. 4/78) mora Skupščina občine vzdrževati, obnavljati in urejati grobišča in grobove borcev na pokopališčih Žale, Dravljce, Šentvid, Šmartno, Vodice, Repnje, Smlednik, Preska in Topol in v ta namen zagotavljati sredstva v proračunu občine. Komunalno podjetje Ljubljana, TOZD Žale, upravlja z grobišči na pokopališčih Žale, Dravljce in Šentvid, z ostalimi naštetimi pa upravljajo krajevne skupnosti.

Od leta 1978 dalje so bila obnovljena grobišča na pokopališčih Dravljce, Vodice, Smlednik, Preska, Šentvid in Šmartno.

4. V letu 1981 je bil sprejet nov družbeni dogovor o spomenikih revolucionarnega gibanja NOB in socialistične izgradnje na območju ljubljanskih občin (Ur.l. SRS, št. 33/81). Le-ta zavezuje Skupščino občine, da zagotovi izvajanje tega dogovora neposredno ali s sklenitvijo samoupravnega sporazuma ali pogodb z oskrbniki tako, da bodo natančno opredeljene obveznosti oskrbnikov. Kot oskrbniki lahko nastopajo organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, hišni sveti, šole in druge samoupravne organizacije in skupnosti, društva, delovni ljudje in občani ter mladinske organizacije v krajevnih skupnostih. Oskrbniku bo občinski odbor udeležencev podelil listino o skrbništvu. V krajevnih skupnostih se bodo ustanovile stalne komisije za varstvo spomenikov revolucionarnega gibanja NOB in socialistične izgradnje, ki bodo spremljale stanje na spomenikih, sodelovale z oskrbniki spomenikov, predlagale občinskemu upravnemu organu za družbene dejavnosti potrebna dela, ki bodo zajeta v srednjeročnih in letnih programih del na spomenikih.

5. Predlog stališč in sklepov:

5.1. Izvršni svet predlaga, da se ustanovijo stalne komisije za varstvo spomenikov pri vseh svetih krajevnih skupnosti.

5.2. Izvršni svet predlaga, da se organizira skrbništvo za vse spomenike v občini na podlagi samoupravnega sporazuma oziroma pogodb z oskrbniki. V skladu z družbenim dogovorom so odgovorni nosilci te naloge Komite za družbene dejavnosti, Občinska konferenca SZDL, Občinski svet zveze sindikatov v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela. Na osnovi sporazuma in seznama spomenikov bo upravni organ pripravil predlog prevzema skrbništva za posamezne spomenike do konca meseca marca leta 1982.

5.3. Izvršni svet ugotavlja, da je potrebno urediti zemljiškoknjižna stanja za 40 spomenikov. Osnovni nosilec te naloge je Komite za družbene dejavnosti v sodelovanju s Komitejem za urejanje prostora in ljubljanskim regionalnim zavodom za spomeniško varstvo.

5.4. Izvršni svet predlaga, da se zagotovi stalnega projektanta in izvajalca za opravljanje tekočih del v zvezi z obnavljanjem spomenikov.

6. Predlog programa dela in finančnega načrta odbora udeležencev družbenega dogovora o spomenikih revolucionarnega gibanja NOB in socialistične izgradnje v občini za leto 1982:

V letu 1982 planiramo naslednja sredstva iz proračunske postavke 04 — negospodarske investicije:

— za spomenik NOB v KS Senica	80.000 din
— za spomenik NOB na železniški postaji Šiška (v spomin preseljevanja naših ljudi v druge kraje države v letu 1941 in ob tem na prve organizirane demonstracije)	100.000 din
— za spominsko sobo narodnega heroja Franca Rozmana-Staneta	200.000 din
— za bronaste odlitke narodnih herojev	100.000 din
— za morebitne stroške, podražitve	20.000 din

skupaj 500.000 din

Razen spomenika v KS Senica so vsa ta dela nadaljevanje že obstoječih programov.

V letu 1982 planiramo naslednja sredstva iz proračunske postavke 07 — vzdrževanje, urejanje in obnova grobišč borcev in spomenikov NOB in socialistične izgradnje:

— za obnovo spomenika Marjan Majcen v Tugomerjevi ulici	60.000 din
— za Toško čelo (bunker v hiši in zemljanka v gozdu)	150.000 din
— stroški za komunalno podjetje Ljubljana, TOZD Žale (najemnina in vzdrževanje pokopališč Dravljce in Šentvid)	10.000 din
— vzdrževanje PST	50.000 din
— za obnovo obstoječih obeležij na podlagi seznama, narejenega v letu 1980	230.000 din

skupaj 500.000 din

Program obnavljanja spominskih obeležij, ki je bil narejen v letu 1980, je zajemal 53 obeležij. Od tega jih je bilo določeno število že obnovljenih v letih 1980 in 1981, tako gre v letu 1982 za nadaljevanje že programiranega dela.

7. Evidenca spomenikov po krajevnih skupnostih z opisom dejanskega stanja spomenikov.

**Komite
za družbene dejavnosti
Odbor udeležencev
družbenega dogovora
o spomenikih
revolucionarnega gibanja,
NOB in socialistične
izgradnje**